

Leczenie chorych na nowotwory złośliwe z roku 2015 w podregionach woj. dolnośląskiego

W badaniu wyleczalności nowotworów złośliwych w podregionach Dolnego Śląska stwierdziliśmy znaczne różnice w wartościach przeżyć 5-letnich chorych (http://www.dco.com.pl/wp-content/uploads/2015/06/Podregiony_prze%C5%BCycia.pdf).

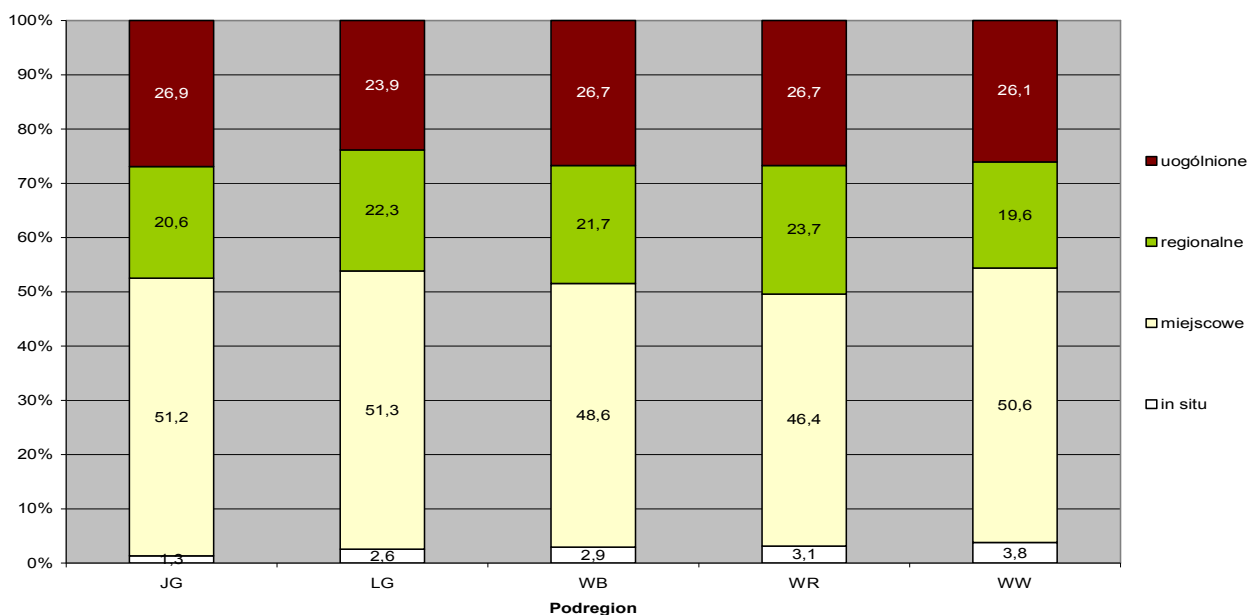
Zdecydowanie najwyższe wartości 5-letnich przeżyć chorych na nowotwory złośliwe z lat 2005-2009 stwierdziliśmy w podregionie miasto Wrocław. U mężczyzn były one wyższe o 11-15% od stwierdzanych w pozostałych czterech podregionach, u kobiet o 1% wyższe, niż w podregionie wrocławskim, ale o 5-8% od stwierdzanych w pozostałych trzech podregionach.

Tab 1. Odsetki 5-letnich przeżyć względnych chorych z lat 2005-2009 w podregionach woj. dolnośląskiego

Podregion	Mężczyźni %	Kobiety %
jeleniogórski	35,3	52,1
legnicko-głogowski	37,1	53,0
wałbrzyski	36,8	50,2
wrocławski	38,9	57,1
miasto Wrocław	50,0	58,4

Różnice zaawansowania klinicznego leczonych nowotworów w podregionach były w roku 2015 nieznaczne, co ilustruje poniższy wykres, odsetek stwierdzanych stadiów przedinwazyjnych i miejscowych był największy we Wrocławiu - łącznie 54,4%, najmniejszy w podregionie wrocławskim – 49,5%.

Ryc. 1 Zaawansowanie kliniczne chorych na nowotwory z roku 2015 w podregionach

Wydaje się jednak, że na zróżnicowanie przeżyć 5-letnich prócz różnic w zaawansowaniu wpływa przede wszystkim bliskość, więc także łatwa dostępność do ośrodka onkologicznego, pulmonologicznego oraz ginekologii i urologii we Wrocławiu. Dostępność leczenia onkologicznego może wpływać na jakość leczenia chorych.

Poniższa tabela pokazuje rozmieszczenie lekarzy o specjalizacjach onkologicznych w podregionach woj. dolnośląskiego według Urzędu Wojewódzkiego woj. dolnośląskiego.

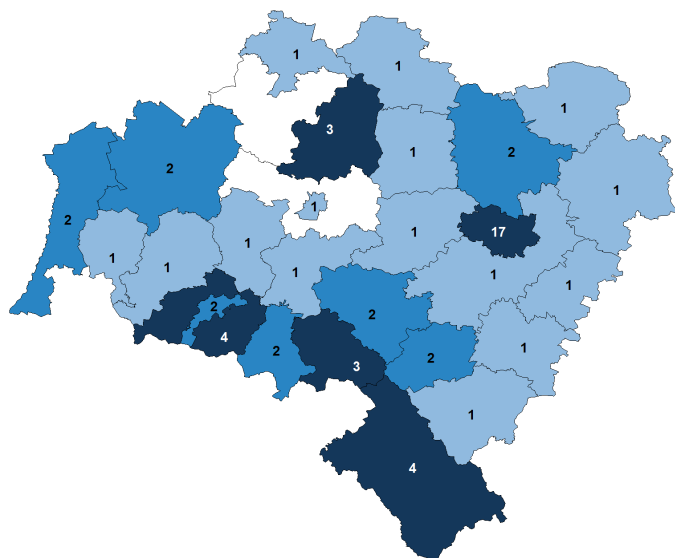
Tab 2. Lekarze onkolodzy w podregionach woj. dolnośląskiego w 2015 roku*

Podregion	Chirurdzy onkolodzy	Radioterapeuci	Onkolodzy kliniczni
Jeleniogórski	11	1	8
Legnicko-głogowski	8	-	5
Wałbrzyski	4	3	3
Wrocławski	1	-	-
Miasto Wrocław	30	40	25
Razem	54	44	41

* Źródło: BIULETYN STATYSTYCZNY OCHRONY ZDROWIA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO 2015
www.duw.pl/pl/urzad/zdrowie-publiczne/informacje-statystyczn/biuletyn-statystyczny/2443_Biuletyn.html

Jednocześnie opublikowana w 2015 roku „Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii dla województwa dolnośląskiego” wskazuje na podstawie danych NFZ w województwie na 60 szpitali leczących chorych na nowotwory. Porównanie danych z tabeli i mapy pokazuje, że w 43 szpitalach (poza Wrocławiem) leczących chorych na nowotwory pracuje 24 lekarzy ze specjalizacją z zakresu chirurgii onkologicznej i 16 z chemioterapii.

Ryc. 2 Liczby szpitali leczących pacjentów ze schorzeniami onkologicznymi w powiatach w województwie dolnośląskim (2012)

Źródło: Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii dla województwa dolnośląskiego
<http://www.mapypotrzebzdrowotnych.mz.gov.pl/Mapy-potrzeb-zdrowotnych>

Leczenie

Poddano analizie informacje dotyczące leczenia 13.093 chorych na nowotwory złośliwe z roku 2015 w bazie Krajowego Rejestru Nowotworów. Zbiór został pobrany w maju 2017 roku. Stwierdzono 1.102 (8,4%) chorych, dla których w bazie pozostała informacja o typie leczenia „skierowany na leczenie” a dla 1.944 (14,8%) chorych z kategorii typu leczenia „radikalne”, „paliatywne” lub „objawowe” stwierdzono brak informacji o zastosowanych metodach, lub wpisano „inne metody”.

Tab.1 pokazuje, że leczenie radykalne wdrożono u około 52% spośród chorych z 2015 roku z podregionu jeleniogórskiego, 55-57 % legnicko-głogowskiego i wałbrzyskiego i z Wrocławia oraz 61% z podregionu wrocławskiego, jednocześnie udział leczenia objawowego w subregionach wyniósł 18-24%, a leczenia paliatywnego 19-27%.

Tab. 1 Typ leczenia wdrożony u chorych z roku 2015 według podregionów

Typ leczenia	JG	LG	WB	WR	WW	DŚ
Radykalne	52,3	54,9	56,6	56,4	61,3	56,8
Objawowe	20,3	18,4	24,3	22,4	18,0	20,8
Paliatywne	26,7	26,7	18,6	20,3	20,5	21,9
Brak zgody na leczenie	0,7	0,0	0,5	0,9	0,2	0,5
Wszystkie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Metody leczenia

Tab 4. Chirurgia chorych z roku 2015 w podregionach woj. dolnośląskiego. Liczby zachorowań, liczby operowanych, odsetki leczonych operacyjnie, w tym w DCO.

Podregion	Zachorowań	Chirurgia	%	W tym chirurgia w DCO	%
Jeleniogórski	2618	1254	47,9	376	30,0
Legnicko-głogowski	1859	856	46,0	233	27,2
Wałbrzyski	3012	1746	58,0	521	29,8
Wrocławski	2477	1497	60,4	688	46,0
Miasto Wrocław	3127	2060	65,9	1111	53,9
Woj. dolnośląskie	13093	7413	56,6	2929	39,5

Chirurgicznie w roku 2015 było leczonych od 46% chorych z podregionu legnicko-głogowskiego do 66% z Wrocławia. Zwracają uwagę różne odsetki tych operacji wykonanych na oddziałach chirurgii Dolnośląskiego Centrum Onkologii – u chorych z podregionów jeleniogórskiego i legnicko-głogowskiego i wałbrzyskiego było to 27-30%, w wrocławskiego 54% i z Wrocławia 54%.

Tab 5. Radioterapia chorych z roku 2015 w podregionach woj. dolnośląskiego. Liczby zachorowań, liczby leczonych, odsetki napromienianych, w tym w DCO.

Podregion	Zachorowań	Radioterapia	%	W tym radioterapia w DCO	%
Jeleniogórski	2618	832	31,8	546	65,6
Legnicko-głogowski	1859	650	35,0	529	81,4
Wałbrzyski	3012	954	31,7	459	48,1
Wrocławski	2477	957	38,6	872	91,1
Miasto Wrocław	3127	1300	41,6	1213	93,3
Woj. dolnośląskie	13093	4693	35,8	3619	77,1

Zwracają uwagę różne odsetki leczonych radioterapią w podregionach, mimo jej dostępności prócz Wrocławia w ośrodku wałbrzyskim. Radioterapią było w latach 2015 leczonych 32-35% chorych z podregionu jeleniogórskiego, legnicko-głogowskiego i wałbrzyskiego, 39% z wrocławskiego i 42% z Wrocławia. 77% leczonych radioterapią było leczonych w Dolnośląskim Centrum Onkologii.

Tab 5. Chemioterapia chorych z roku 2015 w podregionach woj. dolnośląskiego. Liczby zachorowań, liczby leczonych, odsetki leczonych chemioterapią, w tym w DCO.

Podregion	Zachorowań	Chemioterapia	%	W tym chemioterapia w DCO	%
Jeleniogórski	2618	774	29,6	276	35,7
Legnicko-głogowski	1859	584	31,4	178	30,5
Wałbrzyski	3012	1174	39,0	373	31,8
Wrocławski	2477	1115	45,0	610	54,7
Miasto Wrocław	3127	1520	48,6	923	60,7
Woj. dolnośląskie	13093	5167	39,5	2360	45,7

Chemioterapią było leczonych 30 - 39% chorych z roku 2015 z podregionów jeleniogórskiego, legnicko-głogowskiego i wałbrzyskiego, oraz 45-49% z wrocławskiego i Wrocławia.

Wnioski

1. Zdecydowana większość lekarzy ze specjalizacją z onkologii w roku 2015 pracowała we Wrocławiu, w tym 30 z 54 chirurgów onkologów (21 w DCO), 25 z 41 onkologów klinicznych (12 w DCO) i 40 z 44 radioterapeutów onkologicznych.
2. Według danych NFZ i Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w 43 szpitalach leczących chorych na nowotwory leżących poza Wrocławiem pracowało tylko 24 lekarzy ze specjalizacją z zakresu chirurgii onkologicznej i 16 z chemioterapii.

3. Leczonych radykalnie było 52-55% chorych z podregionów jeleniogórskiego i legnicko-głogowskiego 56-57% z wałbrzyskiego i wrocławskiego i 61% z Wrocławia. Paliatywnie leczonych było w podregionach 19-27% chorych.
4. Stwierdziliśmy różnice w leczeniu chirurgią chorych z podregionów, w badanym okresie było leczonych 46-48% chorych na nowotwory z podregionów jeleniogórskiego i legnicko-głogowskiego, 58% z i wałbrzyskiego, 60-66% z wrocławskiego i Wrocławia. Z trzech pierwszych podregionów 27-30% chorych było operowanych w ośrodku referencyjnym (DCO), z wrocławskiego 46%, a z Wrocławia 54%.
5. Radioterapią było leczonych 32-35% chorych z podregionu jeleniogórskiego, legnicko-głogowskiego i wałbrzyskiego, 39-42% z wrocławskiego i Wrocławia.
6. Chemioterapią było leczonych 30-31% chorych z roku 2015 z podregionu jeleniogórskiego i legnicko-głogowskiego, 39% z wałbrzyskiego, oraz 45% z wrocławskiego i 49% z Wrocławia.

Aneks: dane w powiatach

Udział chirurgii w leczeniu chorych z roku 2015 w powiatach woj. dolnośląskiego. Liczby zachorowań, liczby operowanych, odsetki leczonych operacyjnie, liczby i odsetki operacji w DCO.

Podregion	Powiat	Zachorowań	Chirurgia	%	Chirurgia w DCO	%
JG	bolesławiecki	422	238	56,4	86	36,1
JG	jaworski	233	103	44,2	29	28,2
JG	Jelenia Góra	436	210	48,2	62	29,5
JG	jeleniogórski	256	112	43,8	33	29,5
JG	kamiennogórski	175	101	57,7	22	21,8
JG	lubański	229	125	54,6	36	28,8
JG	lwówecki	237	111	46,8	34	30,6
JG	zgorzelecki	419	164	39,1	44	26,8
JG	złotoryjski	211	90	42,7	30	33,3
LG	gólgowski	347	156	45,0	39	25,0
LG	Legnica	466	210	45,1	63	30,0
LG	legnicki	267	113	42,3	37	32,7
LG	lubiński	508	263	51,8	64	24,3
LG	polkowicki	271	114	42,1	30	26,3
WB	dzierżoniowski	461	301	65,3	109	36,2
WB	kłodzki	740	409	55,3	173	42,3
WB	świdnicki	701	442	63,1	97	21,9
WB	Wałbrzych	566	287	50,7	26	9,1
WB	wałbrzyski	226	108	47,8	18	16,7
WB	ząbkowicki	318	199	62,6	98	49,2
WR	górowski	142	58	40,8	20	34,5
WR	milicki	166	87	52,4	44	50,6
WR	oleśnicki	429	271	63,2	134	49,4
WR	oławski	329	202	61,4	95	47,0
WR	strzeliński	222	127	57,2	59	46,5
WR	średzki	196	117	59,7	43	36,8
WR	trzebnicki	338	208	61,5	81	38,9
WR	wołowski	183	103	56,3	47	45,6
WR	wrocławski	472	324	68,6	165	50,9
WW	Wrocław	3127	2060	65,9	1111	53,9

Udział radioterapii w leczeniu chorych z roku 2015 w powiatach woj. dolnośląskiego. Liczby i odsetki leczonych radioterapią, w tym w DCO.

Podregion	Powiat	Zachorowań	Radioterapia	%	Radioterapia w DCO	%
JG	bolesławiecki	422	132	31,3	110	83,3
JG	jaworski	233	88	37,8	68	77,3
JG	Jelenia Góra	436	152	34,9	79	52,0
JG	jeleniogórski	256	84	32,8	47	56,0
JG	kamiennogórski	175	51	29,1	17	33,3
JG	lubański	229	61	26,6	43	70,5
JG	lwówecki	237	75	31,6	52	69,3
JG	zgorzelecki	419	116	27,7	71	61,2
JG	złotoryjski	211	73	34,6	59	80,8
LG	gólgowski	347	103	29,7	85	82,5
LG	Legnica	466	173	37,1	155	89,6
LG	legnicki	267	111	41,6	96	86,5
LG	lubiński	508	178	35,0	128	71,9

LG	polkowicki	271	85	31,4	65	76,5
WB	dzierżoniowski	461	152	33,0	96	63,2
WB	kłodzki	740	223	30,1	148	66,4
WB	świdnicki	701	221	31,5	93	42,1
WB	Wałbrzych	566	177	31,3	14	7,9
WB	wałbrzyski	226	62	27,4	8	12,9
WB	ząbkowicki	318	119	37,4	100	84,0
WR	górowski	142	45	31,7	33	73,3
WR	milicki	166	56	33,7	51	91,1
WR	oleśnicki	429	175	40,8	166	94,9
WR	oławski	329	138	41,9	128	92,8
WR	strzeliński	222	72	32,4	67	93,1
WR	średzki	196	70	35,7	63	90,0
WR	trzebnicki	338	130	38,5	116	89,2
WR	wołowski	183	65	35,5	58	89,2
WR	wrocławski	472	206	43,6	190	92,2
WW	Wrocław	3127	1300	41,6	1213	93,3

Udział chemioterapii w leczeniu chorych z roku 2015 w powiatach woj. dolnośląskiego. Liczby i odsetki leczonych chemioterapią, w tym w DCO.

Podregion	Powiat	Zachorowań	Chemioterapia	%	Chemioterapia w DCO	%
JG	bolesławiecki	422	132	31,3	69	52,3
JG	jaworski	233	81	34,8	25	30,9
JG	Jelenia Góra	436	137	31,4	33	24,1
JG	jeleniogórski	256	82	32,0	24	29,3
JG	kamiennogórski	175	61	34,9	17	27,9
JG	lubański	229	55	24,0	23	41,8
JG	lwówecki	237	68	28,7	29	42,6
JG	zgorzelecki	419	92	22,0	35	38,0
JG	złotoryjski	211	66	31,3	21	31,8
LG	gólgowski	347	97	28,0	29	29,9
LG	Legnica	466	146	31,3	52	35,6
LG	legnicki	267	83	31,1	33	39,8
LG	lubiński	508	172	33,9	44	25,6
LG	polkowicki	271	86	31,7	20	23,3
WB	dzierżoniowski	461	176	38,2	67	38,1
WB	kłodzki	740	283	38,2	133	47,0
WB	świdnicki	701	264	37,7	56	21,2
WB	Wałbrzych	566	208	36,7	22	10,6
WB	wałbrzyski	226	98	43,4	13	13,3
WB	ząbkowicki	318	145	45,6	82	56,6
WR	górowski	142	49	34,5	12	24,5
WR	milicki	166	65	39,2	39	60,0
WR	oleśnicki	429	197	45,9	127	64,5
WR	oławski	329	157	47,7	100	63,7
WR	strzeliński	222	101	45,5	53	52,5
WR	średzki	196	77	39,3	37	48,1
WR	trzebnicki	338	141	41,7	66	46,8
WR	wołowski	183	85	46,4	42	49,4
WR	wrocławski	472	243	51,5	134	55,1